

Vedvarende hoftesmerter ved overset luksationsfraktur uden fejlstilling

Claes Sjørsløv Blom

KASUISTIK

Ortopædkirurgisk
Afdeling, Aarhus
Universitetshospital,
Aarhus Sygehus

Frakturluksationer i hoften opstår ved højenergitraumer og kræver akut ortopædkirurgisk behandling med reposition af hoften og evt. osteosyntese af frakturer i hofte eller acetabulum. Her beskrives en sjælden form for hofte-luksation, der blev overset på grund af få kliniske symptomer. Dette skyldtes måske den laterale placering af caput, som således ikke kolliderede med acetabulum ved bevægelse. Formålet med denne kasuistik er at understrege vigtigheden af en grundig klinisk undersøgelse af patienter med traumatisk udløste hoftesmerter – også ved lavenergitraumer.

SYGEHISTORIE

En 22-årig mand faldt og slog venstre hofte under udførelsen af et to meter højt skihop under en ferie i Norge. En samarit tilså ham på skadestedet, og på trods af hans smerter blev det vurderet, at der ikke var behov for lægelig behandling. Efter endt ferie rejste patienten hjem i bus og henvendte sig på skadestuen på et lokalt sygehus. Ved den objektive undersøgelse fandt man benet lejret i neutral stilling uden misfarvning, og patienten kunne støtte på det. Han blev sendt hjem med krykkestokke og håndkøbsanalgetika. Smerterne forblev uændrede i den følgende uge, hvorfor han opsøgte egen læge, som henviste til røntgen af venstre hofte, hvorved man afslørede en frakturluksation. En supplerende computertomografi (CT) viste superior luksation af hoften med afmejsling af den mediale del af caput femoris (**Figur 1**).

Patienten blev indlagt, og ved den objektive undersøgelse fandt man, at han kunne flektre til 100 grader, udadrottere til 45 grader, indadrottere til 40 grader og ekstendere til 0 grader. Man bemærkede en let forkortning, men ingen rotationsfejlstilling. Patienten blev overført til et nærliggende universitetssygehus, hvor de ovenstående objektive fund blev bekræftet. På mistanke om en knaphulslæsion i øvre del af ligamentum iliofemorale valgte man tolv dage efter traumat at foretage en åben reposition via klassisk bagerste adgang. Peroperativt fandt man en proksimal afrivning af labrum og to mindre knoglefragmenter, der blev fjernet. Frakturen af caput blev reponeret, men ikke osteosynteret. Det blev vurderet,

FIGUR 1

Frakturluksation af hofte (pil).

at hoften var stabil, og patienten blev efterfølgende mobiliseret med 20 kg's belastning og begrænsning i fleksion på 45 grader. Ved seksugerskontrol var hoften stabil, og patienten var smertefri.

DISKUSSION

Hofte-luksation er en sjælden og akut ortopædkirurgisk tilstand med omkring 60 årlige tilfælde i Danmark. Den hyppigste traumemekanisme er trafikuheld [1, 2].

Posteriore luksationer udgør ca. 90% af tilfældene [3, 4], og heraf udgør luksationer med samtidig fraktur af collum eller caput ca. 10% [1]. En superior hofte-luksation med fraktur af caput uden samtidig fraktur af acetabulum er sjældent forekommende.

Den relativt store bevægelighed og den manglende rotationsfejlstilling af ekstremiteten hos patienten i den her omtalte sygehistorie er atypisk. Dette kan skyldes den helt laterale og superiore dislokation i kombination med den sagittalt gående fraktur af caput. Herved kolliderer collum ikke med acetabulum. Man kan forestille sig, at traumemekanismen kan være et aksialt traume med adduceret ben. Således må caput være fraktureret ved kollision med den øvre acetabulumkant og herefter fikseret i en knaphulslæsion i ligamentum iliofemorale. Dette stemmer overens med de peroperative fund.

Behandlingen af både luksationer og frakturluksationer rettes mod hurtig reposition, da risikoen for

sekundære komplikationer i form af avaskular nekrose og artrose herved mindskes [2-5].

Frakturlokation, der ikke involverer ustabile acetabulumfrakturer eller collum femoris-frakturer, kan reponeres lukket [1]. Gentagne forsøg bør undlades, og hoften skal testes for stabilitet og røntgenfoto-graferes for at sikre en koncentrisk reponering. Ved manglende succes foretages der åben reposition eventuelt forudgået af CT, såfremt det ikke forsinker behandlingen. Langvarig immobilisering eller strækbehandling nedsætter ikke risikoen for udvikling af avaskular nekrose [1, 3, 4] og er derfor ikke indiceret, hvis hoften findes stabil efter reponering. Alternativt kan patienten opereres primært med indsættelse af en alloplastik. Hos patienten i denne sygehistorie valgte man ikke denne løsning, da påvirkningen af arteria circumflexa femoris medialis, der udgør den primære blodforsyning til caput femoris, kan være anderledes end ved posteriore luksationer.

KORRESPONDANCE: *Claes Sjørøsløv Blom*, Jyllands Allé 12, 4. th. 8000 Aarhus C.
E-mail: claessb@hotmail.com

ANTAGET: 26. november 2010

FØRST PÅ NETTET: 7. februar 2011

INTERESSEKONFLIKTER: ingen

LITTERATUR

- Hougaard K, Thomsen PB. Traumatic posterior fracture-dislocation of the hip with fracture of the femoral head or neck, or both. *J Bone Joint Surg* 1988;70A:233-9.
- Sahin V, Karaks ES, Aksu S et al. Traumatic dislocation and fracture-dislocation of the hip. *J Trauma* 2003;54:520-9.
- Brav EA. Traumatic dislocation of the hip. *J Bone Joint Surg* 1962;44A:1115-34.
- Stewart MJ, Milford LW. Fracture dislocation of the hip. *J Bone Joint Surg* 1954;36A:315-42.
- Hougaard K, Thomsen PB. Coxarthrosis following traumatic posterior dislocation of the hip. *J Bone Joint Surg* 1987;69A:679-83.

DANISH MEDICAL BULLETIN

Det nye nummer af Danish Medical Bulletin er nu tilgængeligt på nettet: www.danmedbul.dk

Tilmeld dig E-mail Alerts fra Danish Medical Bulletin og få en mail, når der udkommer et nyt nummer.

Original articles

- A medical admission unit reduces duration of hospital stay and number of readmissions.
Jan C. Vork, Mikkel Brabrand, Lars Folkestad et al
- Collaborative assessment and management of suicidality method shows effect. *Ann Colleen Nielsen, Francisco Alberdi & Bent Rosenbaum*
- Drug-related death in Denmark in 2007.
Kirsten Wiese Simonsen, A. Carsten Hansen, Dorte Rollmann et al
- Glycaemic control in diabetic patients during hospital admission is not optimal.
Fanny Hellkvist, Line Budde, Bo Feldt-Rasmussen et al
- Improved prenatal detection of chromosomal anomalies.
Christina Frøslev-Friis, Karina Hjort-Pedersen, Carsten U. Henriques et al

DMSc thesis

- The Danish longitudinal study of alcoholism 1978-2008. A clinical high-risk study. *Joachim Knop*
- Cardiovascular morbidity and mortality in diabetes mellitus: prediction and prognosis. *Anne Sofie Astrup*

PhD theses

- Uncertainties in target definition for radiotherapy of peripheral lung tumours. *Gitte Fredberg Persson*
- On the use of abciximab in percutaneous coronary intervention. *Allan Zeeberg Iversen*

JULENUMMER 2011

Ugeskrift for Læger vil gerne i julenummeret publicere artikler, som er sjove og lette at fordøje, end almindelige videnskabelige artikler er. Sigtet med artiklerne til julenumrene er, at de gerne skal få læseren til først at trække på smilebåndet og derefter give stof til eftertanke. Dvs. der skal være en relevant vinkel for lægerne.

Vi efterspørger derfor artikler, som behandler »skæve« videnskabelige emner, men stadig er opbygget som regelrette artikler, og data må ikke være opdigtede. Det kan

være originalartikler, kasuistikker, litteraturgennemgange mv. Der er fuldstændigt frit emnevalg, så det er bare at gå i gang.

Undtagelsesvist skal disse artikler ikke *uploades* i det elektroniske manuskriptsystem, men sendes direkte på e-mail til hc@dadl.dk

Redaktionen